ادامه از صفحه ۱۶

تجربه خشونت علیه زنان در دروازه غار

نبود قوانین حمایتی، مشکلات زنان را پیچیده‌تر می‌کند؛ ایجاد امکان عمل توبکتومی حتی برای یک زن سوءمصرف‌کننده شیشه که دچار اختلال روانی و شخصیتی است و در سازمان بهزیستی فرزند دارد و مادری را تجربه کرده و تمایلی به فرزندآوری ندارد، ضروری است». لیلا چرتابیان، مؤسس جمعیت مردم‌نهاد «باور»، به بررسی مؤلفه‌های مؤثر در راستای توان‌افزایی فردی و اجتماعی زنان پرداخت و گفت: «وقتی آمارهای آسیب‌های اجتماعی زنان ارائه می‌شوند، صدای زنگ‌های خطر را به‌وضوح می‌شنوید. تداوم فقر و تبعیض جنسیتی علیه زنان به علت وجود موانع و محدویت‌های گوناگون، موجب طرح رویکردها و تدابیر مختلف از جمله توانمندسازی زنان در ادبیات توسعه و جنسیت شده است، با وجود برخی تلاش‌ها که در قالب طرح‌های حمایتی انجام شده است؛ توانمندی آنان همچنان در سطحی پایین قرار دارد. در ایران با وجود ارائه‌نشدن آمارهای دقیق در حوزه آسیب‌های اجتماعی، آمار و ارقام ارائه‌شده همچنان باعث نگرانی بسیار است. نگاه امنیتی به مسائل آسیب‌های اجتماعی باعث ارائه آمارهای ضد و نقیض زیادی شده است که در نهایت راه فائق‌آمدن بر مشکلات را دوچندان دشوار می‌کند، درحالی‌که راه عبور از آسیب‌ها در بسیاری از محافل علمی- تخصصی و بین‌المللی مطابق با برنامه توسعه سازمان ملل یعنی «ارتقای برابری جنسیتی و توانمندی زنان به‌طور گسترده» است که به‌عنوان یکی از اهداف کلیدی اعلامیه هزاره سوم معرفی شده؛ توانمندسازی صرفا به معنای توانگری اقتصادی نیست، بلکه موقعیت‌هایی مانند دسترسی به فرصت‌ها و امکان مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی را هم دربر می‌گیرد». خسرو منصوریان، مؤسس انجمن حمایت از کودکان توان‌یاب و مؤسس مرکز آسیب‌های اجتماعی، در ادامه گفت: «در کشورهای روبه‌توسعه، زنان از لحاظ شغل و درآمد با تبعیض روبه‌رو شده‌اند و غالبا به‌همین‌دلیل وارد چرخه فقر می‌شوند. امروزه آسیب‌های زیادی زنان را تهدید می‌کند که بیشتر این آسیب‌ها متوجه زنان سرپرست خانوار است؛ مشکل عمده این زنان فقر اقتصادی است که ابعاد دیگر زندگی آنان را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. در بسیاری از کشورهای جهان، به‌ویژه کشورهای درحال‌توسعه، این زنان در مقایسه با مردان از لحاظ استخدام شغلی و درآمد با تبعیض مواجه هستند که باعث می‌شود آنان در چرخه فقر قرار گیرند». وی خاطرنشان کرد: «این مشاغل در بسیاری از موارد نه‌تنها مشکل فقر آنها را حل نمی‌کند، بلکه آنان را در شرایط ناامن و ناسالم روحی و فیزیکی قرار می‌دهد؛ مثلا در بسیاری از کشورها، زنان خودفروش در معرض بالای ابتلا به بیماری HIV/AIDS قرار دارند. این بیماری خود بسیاری از محدودیت‌های شغلی و اجتماعی را به‌خصوص در کشورهای درحال‌توسعه برای این زنان به‌دنبال دارد چراکه تابوهای اجتماعی زیادی در رابطه با راه‌های انتقال این بیماری وجود دارد و باعث می‌شود که آنان نتوانند شغل مناسبی پیدا کرده و از تنگنای فقر رهایی پیدا کنند. ما باید بدانیم از هم‌نشینی و هم‌صحبتی با مبتلایان به ایدز، ایدز نمی‌گیریم و این بیماران را با انگ و تبعیض از جامعه طرد نکنیم. به‌علاوه این زنان به هنگام بیماری به‌دلیل حمایت‌نکردن صحیح مراکز درمانی از آنها، از رفتن به مراکز درمانی عادی خودداری کرده و از لحاظ درمان در شرایط بسیار بدی قرار می‌گیرند. از سوی دیگر، ناامنی شغلی در بسیاری از کشورها حتی در کشورهای توسعه‌یافته از دیگر معضلات اشتغال، نه‌فقط برای زنان سرپرست خانوار، بلکه برای کل زنان است».

نکاتی درباره اصلاح لایحه قانون استقلال کانون وکلا

...اما اعمال لایحه جدید مغایر با اصل عنوان‌شده در بالا است؛ چراکه به علت وجودنداشتن وکیل پایه دو در قانون زمان انتخاب این شغل، انتخاب آنها را تحت شعاع خود قرار خواهد داد، چه‌بسا اگر این قانون در زمان ثبت‌نام آزمون وکالت و انتخاب این شغل حاکم بود، کارآموزان به دلیل محدودیت‌های یادشده در بالا از انتخاب آن امتناع می‌کردند. اهمیت شغل تا جایی است که در اصل ۲۲ قانون اساسی «حیثیت، جان، مال، حقوق، مسکن و شغل اشخاص از تعرض مصون است». این مقرره شغل را هم‌تراز با جان و مال و حیثیت افراد آورده است و آن را مصون از تعرض می‌داند. ایجاد شرایط جدید کاملا به ضرر کارآموزان فعلی خواهد بود و اعمال تکالیف مضاعف کاملا مصداق تعرض به شغل کارآموزان وکالت است. در قواعد فقهی قاعده‌ای به نام لاضرر وجود دارد که این قاعده حاصل استنباط از آیات شریفه ۲۳۱، ۲۳۳ و ۲۸۲ سوره بقره و آیه ۱۲ سوره نساء و روایات بیان‌شده از رسول اکرم (ص) و امام صادق(ع) است که درباره این قاعده به تفصیل فرموده‌اند: ضرر مشروعیت ندارد. عطف‌بماسبق‌شدن این لایحه نمی‌تواند مشروعیت قانونی و شرعی داشته باشد؛ بنابراین امیدواریم مجلس شورای اسلامی با موشکافی دقیق‌تری آن را بررسی کند تا حق این قشر تازه‌وارد در عرصه دفاع حقوقی از ملت شهیدپرور تضییع نشود.

عکس: آرش محمدی، خبرآنلاین

مدیریت شهری باز هم از بارندگی در پایتخت جا ماند

قفل برف

شرق: ترافیک در تهران دیگر تابستان و زمستان ندارد. باران و برف بدون استثنا با خودشان ترافیک و درراه‌ماندگی و تأخیر می‌آورند و همیشه راه‌های دلیل‌آوردن و توجیه و توپ‌اندازی به زمین دیگران برای مسئولان بسیار است؛ اما در نهایت این شهروندان هستند که متضرر می‌شوند. برف امسال هم که با تأخیر در روزهای آخر ماه دوم پاییز تنها قسمت‌های شمالی پایتخت را سفیدپوش کرد، همه تهران را به چالش کشید تا نشان دهد این شهر میلیونی هنوز نمی‌تواند آمدنش را تاب بیاورد. مسئولان شهرداری تهران سال‌هاست قبل از شروع فصل بارندگی و سرما، با اقداماتی پیشگیرانه در سطح شهر برای بارش برف و باران و یخ‌زدگی، آماده می‌شوند و این آمادگی حتی اگر برف و بارانی هم نباشد، در گوشه‌هایی از شهر، اتوبان‌ها و کوچه‌ها دیده می‌شود؛ اما سؤال اینجاست که چطور با وجود این آمادگی که ادعا می‌شود و البته نشانه‌های آن وجود دارد، تهران با بارشی اندک قفل می‌شود؟ برف روز شنبه و یکشنبه و دوشنبه تهرانی‌ها را خوشحال کرد؛ اما به همان اندازه اعصابشان را خرد کرد و خیلی زود در حرارت آلودگی هوا محو شد. اقبال شاکری، نماینده مردم در شورای شهر تهران این حال بد تهرانی‌ها را در روزهای خلوت تهران که بسیاری از هم‌وطنان و بخشی از مدیریت شهری در کربلا بودند، دید، احساس کرد و به زبان آورد. رئیس کمیته عمران شورای اسلامی شهر تهران از آمادگی‌نداشتن شهرداری‌های مناطق شمالی تهران برای مواجه‌شدن با نزولات آسمانی گلایه کرد و افزود: «شهروندان تهرانی این‌بار پس از آلودگی با ترافیک شدید ناشی از بارش برف در برخی مسیرها غافلگیر شدند. پس از مدت‌ها آلودگی هوا در تهران بارش برف و باران موجبات کاهش آلودگی را فراهم کرده بود که به دلیل آمادگی‌نداشتن برای مواجه‌شدن با نزولات آسمانی گره‌های ترافیکی در برخی مناطق شمالی لبخند را بر لبان شهروندان خشکاند». شاکری به ترافیک صبح روز دوشنبه، اول آذرماه، در اتوبان‌های یادگار امام مسیر جنوب به شمال و اتوبان نیایش اشاره کرد و افزود: «با توجه به اعلام هواشناسی درباره بارش برف در تهران در روز سه‌شنبه، ظاهرا با بارش زودهنگام در مناطق شمالی شهر و آمادگی‌نداشتن شهرداری‌های این مناطق شهروندان با ترافیک بسیار سنگین مواجه شدند». از سوی دیگر سرهنگ حسن عابدی، جانشین رئیس‌پلیس راهور تهران بزرگ، روز گذشته به یخ‌زدگی بزرگراه‌ها و در ادامه ترافیک در آنها اشاره کرد و گفت: «به دنبال یخ‌زدگی چند نقطه از معابر بزرگراهی شمال شهر، متأسفانه شاهد ترافیک سنگین در برخی از این معابر بودیم و این در حالی است که هم‌زمانی یخ‌زدگی معابر بزرگراه شمال پایتخت و اتمام تعطیلات، ترافیک صبحگاهی در این معابر را دوچندان کرد». او در پاسخ به تسنیم تصریح کرد: «متأسفانه یخ‌زدگی بزرگراه در نقاطی ازجمله حدفاصل بزرگراه چمران و تونل کردستان در بزرگراه نیایش، یخ‌زدگی بخشی از بزرگراه چمران در جنوب سئول و یخ‌زدگی هر دو مسیر شمال و جنوب بزرگراه یادگار در محدوده کوهستان و چند رمپ و لوپ در برخی بزرگراه‌های دیگر باعث شد تا تردد خودروها در این معابر با کندی روبه‌رو شود».

نکته

معاون شهردار علت ترافیک را خودروهای شخصی بدون زنجیر چرخ و لاستیک آجدار معرفی کرد

فارغ از این اظهارات و البته پیام‌ها و عکس و فیلم‌های متعددی که شهروندان تهرانی در این چند روز با حالتی بین شوق و اعتراض از ماندن خود زیر باران و برف و در ترافیک داشته‌اند، مازیار حسینی، معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهردار تهران، نظر دیگری دارد. او می‌گوید: «علت ترافیک، خودروهای شخصی بوده‌اند که بامداد روز دوشنبه بدون زنجیر چرخ و لاستیک آجدار از خانه خارج شده‌اند و در نهایت معابر بزرگراهی شمال تهران را ازجمله بزرگراه شهید چمران بسته‌اند».

معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهردار تهران با بیان اینکه از یکشنبه شب مدیران ستادی شهرداری تهران از حوزه‌های ترافیک و خدمات شهری و نیز نیروهای خدوم پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ آماده‌باش کامل بودند، تصریح کرد: «براساس این از ساعات اولیه یکشنبه شب نسبت به شن‌پاشی و پاشیدن نمک مخصوص در معابر بزرگراهی و خیابان‌های شریانی شمال شهر تهران اقدام لازم انجام شده و از طریق دوربین‌های سطح شهر نسبت به رفع گره‌های ترافیکی در نقاط مختلف شهر اقدام شد». همچنین مجتبی یزدانی، معاون خدمات شهری شهرداری تهران، از آمادگی کامل نیروهای شهرداری تهران درباره بارش احتمالی برف و باران در شهر تهران از چند روز گذشته خبر داد و گفت: «نیروهای شهرداری در ۴۸ ساعت گذشته با آماده‌باش کامل حضور مؤثر و هدفمندی در مناطق مختلف شهر تهران داشته‌اند». وی با اشاره به بارش برف صبحگاهی و ترافیک در برخی از نقاط شهر تهران گفت: «با توجه به آغاز اولین روز کاری پس از تعطیلات، شاهد حجم بالای تردد خودروها در سطح شهر تهران بودیم که بنابر گفته جانشین رئیس‌پلیس راهور تهران بزرگ ترافیک صبحگاهی در چند بزرگراه و مناطق شمالی به دلیل تعطیلات و حجم تردد شهروندان امری طبیعی بوده است».

خبرگزاری ایرنا هم روز گذشته در گزارشی از تبعات بارشی پیش‌بینی‌شده از قبل به‌وسیله هواشناسی برای شهروندانی که با آلودگی روزگارشان را می‌گذرانند، اضافه کرد: «روز دوشنبه برخی کلاس‌های دانشگاه‌ها به دلیل نرسیدن استادان تعطیل شده و استادان در ترافیک سنگین مانده و نتوانستند به‌موقع در کلاس حاضر شوند و مردم ساعت‌ها بدون هیچ چاره‌ای در ترافیک مانده‌اند. سرهنگ مراد مرادی، رئیس مرکز اطلاع‌رسانی پلیس راهور تهران بزرگ با اشاره به ترافیک سنگین در معابر پایتخت اظهار کرده است که تقریبا در همه معابر بزرگراهی پایتخت ترافیک سنگین گزارش شده است. رئیس مرکز اطلاع‌رسانی پلیس راهور تهران بزرگ با بیان اینکه لغزندگی معابر باعث به‌وجودآمدن تصادفات و افزایش ترافیک در معابر شده است، به شهروندان پایتخت توصیه کرد هنگام بارندگی از وسایل حمل‌ونقل عمومی استفاده کنند و همچنین با رعایت سرعت مطمئنه از عجله و شتاب بپرهیزند. علاوه بر اینها مردمی هم که از ترافیک و باران و برف به مترو پناه برده بودند، با تأخیر و ازدحامی غیرمعمول مواجه شده بودند. احسان مقدم، مشاور مدیرعامل و مدیر روابط عمومی شرکت بهره‌برداری مترو تهران و حومه، دلیل ازدحام مسافران در برخی ایستگاه‌های خط سه و چهار مترو تهران را استفاده بیشتر شهروندان از خدمات مترو اعلام کرده است».

پاییز در روزهای آخرش است و از خود به جز تصاویر رنگارنگ، باران و برفی اندک به جای گذاشته و سهم تهرانی‌ها در این روزها بیشتر هوای ساکن و سرد و آلودگی است که دیگر به آن هم عادت کرده‌اند. اگر قرار باشد با بارانی اندک، گروه‌های خدماتی که وظیفه‌ای جز خدمات در این شرایط ندارند، جا بمانند و نتوانند آن‌طور که باید خدمات‌رسانی کنند، چطور می‌توانند حق شهروندانی که مالیات و عوارض شهرشان را می‌دهند، ادا کنند.

۱۰۲ هزار طلاق و ۴۴۸ هزار ازدواج در ۷ ماه

ایسنا: سخنگوی سازمان ثبت احوال کشور عنوان کرد: تعداد ازدواج ثبت‌شده ۴۴۸هزارو ۹۴۵ واقعه در هفت ماه گذشته و میزان طلاق ثبت‌شده ۱۰۲هزارو ۸۱ مورد است. به گفته ابوترابی، طلاق در سال ۹۰، ۱،۹ رویداد به ازای هر هزار نفر جمعیت بود که در سال جاری به ۲،۱ مورد طلاق به ازای هر هزار نفر جمعیت رسیده است. میانگین سن مردان و زنان در اولین ازدواج از سال ۹۱ تا ۹۴ یک‌سال برای مردان و ۰،۸ سال برای زنان افزایش یافته که در تهران ۱،۸ برای مردان و ۱،۷ سال برای زنان بوده است. به گفته سخنگوی سازمان ثبت احوال کشور، نام دارای فراوانی برای دختران در سال جاری به ترتیب فاطمه، زهرا، نازنین زهرا، یسنا، زینب، حلما، باران، فاطمه‌زهرا، ریحانه و رها و برای پسران نیز امیرعلی، امیرحسین، علی، ابوالفضل، حسین، محمدطاها، امیرعباس، محمد حسین و امیرمحمد است. ابوترابی ادامه داد: در ماه محرم جاری نیز نام‌های امیرحسین، حسین، ابوالفضل، امیرعلی، امیرعباس برای پسران و نام‌های فاطمه، زهرا، زینب و نازنین‌زهرا برای دختران دارای بیشترین فراوانی بوده است. وی با اشاره به ممنوعیت نام‌گذاری نام‌های نامناسب بر روی موالید گفت: از ابتدای سال تاکنون با ثبت ۶۷ نام نامناسب مانند ژاکلین و کاترین جلوگیری شده است. وی با اشاره به بیش از ۱۰۷میلیون رکورد اطلاعات هویتی ایرانیان در پایگاه اطلاعات جمعیت کشور گفت: بیش از ۶۴میلیون کارت شناسایی ملی برای ایرانیان صادر شده است.

راه‌اندازی مراکز ترک اعتیاد کودکان

فارس: وزیر رفاه با تأکید بر حمایت از کودکان بازمانده از تحصیل گفت: در زمینه راه‌اندازی مراکز ترک اعتیاد کودکان سرمایه‌گذاری کرده‌ایم؛ به‌طوری‌که درحال‌حاضر این مراکز در دو استان ایجاد شده است. علی ربیعی با تأکید بر حمایت از کودکان بازمانده از تحصیل ادامه داد: هر سال تعداد زیادی از این کودکان با کمک آموزش‌وپرورش به مدارس بازگردانده می‌شوند و تلاش کردیم در زمینه راه‌اندازی مراکز ترک اعتیاد کودکان نیز سرمایه‌گذاری کنیم و درحال‌حاضر این مراکز در دو استان ایجاد شده است. وی با حضور در مرکز بهزیستی اردیخانی خطاب به کودکان و نوجوانان حاضر در حسینیه این مرکز گفت: من در همین خیابان کنار شما بزرگ شده‌ام و به جایگاه فعلی رسیده‌ام. در آن مقطع اینجا از جنوبی‌ترین محلات تهران بود. برخی از شما از نعمت داشتن والدین محروم هستید یا مشکلات ظاهری در جسم خود دارید؛ اما با صمیمیت و باور می‌گویم که محرومیت‌های اجتماعی یا جسمی نمی‌توانند مانع شوند که نوجوانان تحت پوشش در مراکز بهزیستی، به مدارج بالا دست پیدا کنند. وی افزود: ما در سازمان بهزیستی شرایط لازم را برای پذیرفتن کودکانی که خانواده‌های آنان از تمکن مالی برخوردار نیستند، فراهم کرده‌ایم و من از خانواده‌ها درخواست می‌کنم فرزندان خود را رها نکنند. ربیعی گفت: همچنین برای مادران معتاد نیز مراکزی پیش‌بینی شده تا کودک خود را در محیطی امن به دنیا بیاورند.

نگهداری الاغ، کاشت درخت و مقاله‌نویسی به‌جای زندان

ادامه از صفحه ۱۶

استفاده از مجازات‌های جایگزین صرفا به سلیقه و نوع نگاه یک قاضی خاص خلاصه نمی‌شود. از سال ۱۳۸۲ مرکز مطالعات و پژوهش قوه قضائیه بررسی راهکارهای جرم‌زدایی را از برخی از عناوین مجرمانه در قوانین جزائی کشور در دستور کار قرار داد و پس از دو سال نشست تخصصی با وکلا، حقوق‌دانان، استادان دانشگاه و قضات به یک شیوه‌نامه و بعد لایحه‌ای جامع دست یافتند. یکی از ویژگی‌های مهم این لایحه این بود که اگر کسی به هر نحوی اقدام به تخلف قانونی کرد، دستگاه اجرائی مربوطه می‌تواند بدون ارجاع پرونده متخلف به دادگاه‌های قضائی، خود محرومیت‌هایی را برای افراد در نظر بگیرد. بر این اساس تعیین شد جرائمی مانند جرائم علیه اشخاص، اموال و مالکیت و جرائم علیه امنیت ملی و آسایش عمومی و آزادی‌های فردی از دستور کار جرم‌زدایی خارج شود. قرار شد جرائم در شش دسته تخصصی تقسیم‌بندی و جرم‌زدایی شوند. این شش دسته عبارت‌اند از: ۱-جرائم زیست‌محیطی ۲- جرائم امور اقتصادی و دارایی و بازرگانی ۳- جرائم امور پزشکی، بهداشتی، درمانی و دامپزشکی ۴- جرائم مربوط به کار و امور اجتماعی، حمل‌ونقل و نظام مهندسی ۵- جرائم مربوط به ثبت اسناد و املاک کشور ۶- جرائم مربوط به ثبت احوال.

در این لایحه به صورت مشخص درباره جرائم محیط‌زیستی آمده است که تخلفات زیست‌محیطی در صلاحیت هیأت‌های بدوی و تجدیدنظر و رسیدگی به تخلفات زیست‌محیطی در ادارات محیط زیست استان و شهرستان‌ها تشکیل می‌شود. البته یکی از اعضای این هیأت‌ها باید پایه قضائی داشته باشد.

براساس ماده ۶۶ قانون مجازات اسلامی «مرتکبان جرائم عمدی که حداکثر مجازات قانونی آنها نود و یک روز تا شش ماه حبس است، به جای حبس به مجازات جایگزین حبس محکوم می‌گردند». البته استفاده از این مقررات برای مجرمان و محکومانی است که سابقه کیفری نداشته‌اند یا از سابقه کیفری آنها بیشتر از پنج سال نگذشته باشد، به این دلیل است که انجام کارهای اجباری و خدمات عام‌المنفعه حالا به عنوان یکی از مجازات‌های جایگزین حبس برای مجرمان در حال اجرا تعیین می‌شود. مجازات‌های جایگزین حبس و انجام خدمات عام‌المنفعه شاید مهم‌ترین دستاورد قانون جدید مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ بود که با تصویب آیین‌نامه اجرائی آن در شهریور ۹۳ روند جدی‌تری به خود گرفت. به گزارش مشرق تا پیش از این، تنها بر اساس ماده ۱۷ قانون مجازات اسلامی سابق (مصوب ۱۳۷۰) قاضی می‌توانست به عنوان مجازات بازدارنده به جزای نقدی، تعطیل محل کسب، لغو پروانه و محرومیت از حقوق اجتماعی و اقامت در نقطه یا نقاط معین و منع از اقامت در نقطه یا نقاط معین و مانند آن محکوم کند اما این ماده هرگز نتوانست به یک رویه قضائی واحد منجر شود و تنها در مواردی خاصی، قضات در احکامی نوجوانان بزهکار را به کاشت درخت یا فراگیری قرآن محکوم کردند. حالا با اجرای جدی‌تر قانون جدید، فضای جدیدی برای صدور احکام جایگزین حبس و کاهش جمعیت کیفری پیش‌روی قضات قرار گرفته است.

در ماده ۷۹ قانون مجازات اسلامی مقرر شده است: «تعیین انواع خدمات عمومی و دستگاه‌ها و مؤسسات دولتی و عمومی پذیرنده محکومان و نحوه همکاری آنان با قاضی اجرای احکام و محکوم، به موجب آیین‌نامه‌ای است که ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراشدن این قانون به وسیله وزارتخانه‌های کشور و دادگستری تهیه می‌شود و با تأیید رئیس قوه قضائیه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. مقررات این فصل پس از تصویب آیین‌نامه موضوع این ماده لازم‌الاجرا می‌شود». براساس ماده ۲ این آیین‌نامه خدمات عمومی رایگان در شش دسته تقسیم‌بندی شدند که به صورت مشخص بند «ج» آن به موضوعات و جرائم محیط‌زیستی اختصاص داده شده است و شامل این موارد است: «امور کشاورزی، دامداری، جنگل‌داری و مرتع‌داری شامل درخت‌کاری، باغبانی، برداشت محصول، مرغ‌داری، پرورش آبزیان و انجام کار در نهادهای پذیرنده و مؤسسات کشت و صنعت وابسته به آنها».

بر همین اساس به صورت مشخص گفته شده سازمان‌های حفاظت محیط زیست، میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، آموزش فنی و حرفه‌ای، اوقاف و امور خیریه، زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور، پزشکی قانونی و بهزیستی کشور و شهرداری‌ها، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، کمیته امداد امام خمینی (ره)، بنیاد شهید و امور ایثارگران، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان تأمین اجتماعی، کمیته ملی المپیک ایران، بسیج سازندگی، جهاد دانشگاهی و مراکز نگهداری جانبازان، معلولان، سالمندان، کودکان و نوجوانان، درمان اعتیاد وابسته به دستگاه‌ها و مؤسسات دولتی و عمومی غیردولتی» می‌توانند با پذیرش محکومان مجازات‌های جایگزین حبس از خدمات رایگان آنها بهره‌مند شوند.

البته برای نظارت بر عملکرد محکومان به خدمات رایگان عمومی، «نهاد پذیرنده محکوم، علاوه بر رعایت مسائل امنیتی و حفاظتی درخصوص به‌کارگیری محکوم، مکلف است ضمن نظارت بر عملکرد محکومان معرفی‌شده، به صورت ماهانه گزارش تفصیلی محکومان را با اعلام نظر صریح درخصوص شروع به کار و نحوه انجام خدمات شامل ساعات حضور روزانه، میزان غیبت و تأخیر وی، هرگونه بی‌نظمی و کوتاهی در انجام خدمت محوله و میزان رضایتمندی نهاد پذیرنده و مراجعان از خدمت ارائه‌شده را به نحو کامل به اجرای احکام مربوط گزارش نماید».

این قسمت برای آن تعیین شده است که اگر یک متهم به مجازاتی مدت‌دار محکوم شد- به عنوان مثال به کاشت درخت و دو سال نگهداری از آن- سازمان حفاظت محیط زیست وظیفه دارد رعایت این مدت را زیر نظر داشته باشد و پایبندی به حکم صادرشده از سوی فرد متخلف را پایش کند.

نگاه

اختلاف تصمیم‌گیران شهری و فضای جامعه

سیدمصطفی موسوی‌لاری

● این روزها فضای مجازی بسیاری از اتفاقاتی را که در گذشته رخ می‌دادند و چندان به آن توجه نمی‌شد، بیش‌ازپیش برجسته می‌کند. هم‌اکنون فیلمی در فضای مجازی در حال دست‌به‌دست‌شدن است که در آن مأمور سد معبر شهرداری فومن به صورت پیرزن دست‌فروشی سیلی می‌زند. چندی پیش فیلم حمله مأموران شهرداری به کارواشی در فرحزاد خبرساز شد. زمانی که من مشاور شهردار یکی از مناطق تهران بودم حادثه کشته‌شدن مردی که با خودرو وانت خود کسب‌وکار می‌کرد در مقابل چشمان فرزندش مطرح شد. همان زمان یکی از مدیران مجرب شهرداری ضمن نکوهش این پدیده -که نمی‌توان از آن دفاع کرد- گله می‌کرد چرا زمانی که مأمور شهرداری در حین خدمت از سوی رانندگان خودروهای سنگین -در حال تخلیه نخاله در بزرگراه‌های شهری- کشته می‌شود، این همه هیاهو نمی‌شود؟ پاسخ این پرسش بسیار واضح است چراکه کسی از مأمور خدمت‌گزار انتظار چنین خطایی ندارد ولی از افراد متخلف چرا. این موارد را بیان کردم تا به این بپردازم که متوجه شویم چه اختلافی بین تصمیم‌گیران شهری و فضای جامعه و بیش از آن علوم و دانش روز شهرسازی وجود دارد. اول آنکه برخی از شهرداری‌ها برای حل مسئله سدمعبر و درعین‌حال کمک به اجتماع محلی از افراد خارج از سیستم شهرداری استفاده می‌کنند؛ افرادی که آموزش کافی را برای مواجهه با این مسائل ندیده‌اند و در مواقع مقاومت دست‌فروشان، آرامش خود را از دست می‌دهند و چنین اعمالی از آنان سرمی‌زند. شاید راهکار این مشکل آن باشد که شهرداری مسئله سد معبر را به نیروی انتظامی بسپارد که از تجربه و مسئولیت‌پذیری بیشتری برخوردار هستند. برگردیم به مسئله پیرزن دست‌فروشی که امروز در فضای مجازی اساعه ادب به او، مردم را به خشم آورده است. مانند یادداشت‌های قبلی می‌خواهم به یک کلیشه عمومی بپردازم. آیا دست‌فروشی یک معضل شهری محسوب می‌شود؟ آیا پدیده دست‌فروشی را باید با تکدی‌گری مقایسه کرد؟ تا پیش از ورود به رشته طراحی شهری همواره به دست‌فروشان با دید افرادی که مالیات نمی‌دهند، اجناس بی‌کیفیت می‌فروشند و ایجاد ترافیک و مزاحمت می‌کنند نگاه می‌کردیم؛ اما آیا چنین تصوری کاملا صحیح است؟ امروزه یکی از فاکتورهای مهم در فضای شهری سرزندگی است. طراحان شهری در زمان طراحی یک میدان یا خیابان شهری تمام دانش و هنر خود را به کار می‌برند تا پس از اجرای طرح، مردم فضایی سرزنده و خاطره‌انگیز را تجربه کنند. برخلاف تصور عموم، دانش طراحی شهری، نه‌تنها دست‌فروشی را یک معضل نمی‌داند بلکه عاملی برای سرزندگی و شادابی فضای شهری به حساب می‌آورد. پیش‌بینی فضایی برای حضور دست‌فروشان و حتی درنظرگرفتن برخی امکانات نظیر روشنایی، سکو و... موضوعی مهم در طراحی فضاهای شهری است. اینکه دست‌فروشی در مکانی بساط خود را می‌گستراند حاکی از آن است که در آن مکان نیازی وجود دارد و اگر چنین نباشد او مشتری نخواهد داشت. پس این نشان می‌دهد سد معبر صورت‌گرفته به دلیل بی‌توجهی مدیران و مسئولان شهری است که نیاز شهروندان را نادیده گرفته و فضایی برای حضور دست‌فروشان پیش‌بینی نکرده‌اند. آنچه امروز درباره دست‌فروشان ضروری به نظر می‌رسد نه آزادی کامل آنها درخصوص ایجاد بساط در هر مکان و زمانی و نه آواره‌کردن و آسیب‌رساندن به این قشر آسیب‌پذیراست. ساماندهی این نوع کسب و کار ازجمله وظایف شهرداری است که نیاز به استخدام افراد قوی‌جثه هم ندارد. ابتدایی‌ترین موارد برای ساماندهی این افراد اعطای مجوز کسب و کار، نظارت بر کیفیت اجناس ارائه‌شده و حتی درخصوص دست‌فروشان پردرآمد اخذ عوارض و مالیات است. گاهی می‌توان بسیاری از معضلات و حوادث ناگوار اجتماعی را با اندکی تأمل و تحمل بیشتر و اقدامات کارشناسانه حل کرد، پیش از آنکه حوادث ناگواری نظیر هتک‌حرمت مادری سختی‌کشیده ما را سراسیمه کند و پس از آن به دنبال توجیه و چاره باشیم. بی‌شک اخراج مأمور ساده شهرداری که در مواجهه با مشکلات عدیده شخصی و کاری، کنترل خود را از دست داده است راهکار حل این مشکلات نیست. این مدیران شهری هستند که باید خود را با استفاده از کارشناسان به دانش مدیریت شهری نزدیک کنند.

خبر

احتمال لغو ویزای سفر اربعین از سال آینده

● **ایلنا:** فرمانده مرزبانی ناجا با اعلام اینکه به دلیل حجم جمعیت و جداسازی افراد فاقد ویزا کنترل در مرزها کار سختی است، افزود: احتمال لغو ویزای سفر اربعین وجود دارد. سردار قاسم رضایی گفت: کنترل این حجم جمعیت و جداسازی افراد فاقد مدارک قانونی ازجمله ویزا و گذرنامه کار سختی است که توان زیادی از پلیس و مرزبانی می‌گیرد. وی تأکید کرد: در صورت تکرار چنین شرایطی ما دیگر قادر به کنترل حجم انبوه زائران با این امکانات نیستیم و این مسئله خطرناک و خسارت‌زاست.